

Gemeente Mook en Middelaar

NOTA ACTIVABELEID 2026

Versie b&w 25 augustus 2026

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel	3
1.3 Uitgangspunten	3
2 Investeren en activeren	3
2.1 Investerings- en vaste activa	3
2.2 Activeringsgrens	4
2.3 Kosten die onderdeel zijn van de investering	4
2.4 Onderzoek en ontwikkeling	4
2.5 Onderhoud	4
2.6 Investeringskredieten	5
3 Waardering	5
3.1 Verkrijgings- en vervaardigingsprijs	5
3.2 Restwaarde	5
3.3 Duurzame waardevermindering	5
3.4 Desinvesteringen	5
4 Afschrijving	6
4.1 Afschrijvingsmethode	6
4.2 Startmoment afschrijving	6
4.3 Afschrijvingstermijnen	6
4.4 Componentenbenadering	6
5 Rentebestand	7
5.1 Rentetoe rekening aan vaste activa	7
5.2 Rentelasten financiering	7
6 Beheer en verantwoording	7
6.1 Autorisatie investeringskredieten	7
6.2 Looptijd en afsluiten investeringskredieten	7
6.3 Kredietoverschrijdingen en -onderschrijdingen	8

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Investerings hebben meerjarige financiële gevolgen voor de gemeente. Met deze nota stelt de gemeenteraad de kaders vast voor het investeren, activeren, waarderen en afschrijven van vaste activa en voor de verwerking van de daarmee samenhangende kapitaallasten.

De Financiële verordening Mook en Middelaar 2025 bevat de hoofdlijnen voor waardering en afschrijving van vaste activa. Deze nota werkt deze uitgangspunten nader uit en bevat de gemeentelijke beleidsregels voor de toepassing daarvan.

1.2 Doel

Deze nota heeft tot doel vaste activa op een uniforme, transparante en bestendige wijze te verwerken en duidelijkheid te geven over de bevoegdheden van gemeenteraad en college.

De nota bevat beleidsregels voor:

- het aangaan van investeringen;
- het activeren en waarderen van vaste activa;
- de afschrijvingsmethode en afschrijvingstermijnen;
- het moment waarop met afschrijven wordt gestart;
- de verwerking van rente;
- de autorisatie, bewaking en afsluiting van investeringskredieten.

1.3 Uitgangspunten

Bij het beleid voor vaste activa gelden de volgende uitgangspunten:

- uitgaven met een meerjarig nut worden geactiveerd als zij voldoen aan de daarvoor geldende criteria;
- de activeringsgrens bedraagt € 20.000;
- vaste activa worden in beginsel lineair afgeschreven;
- de afschrijving start op 1 januari van het jaar volgend op aanschaf, gereedkomen of ingebruikname;
- bij afschrijving wordt in beginsel uitgegaan van een restwaarde van nihil;
- aan vaste activa wordt geen rente toegerekend;
- de afschrijvingstermijnen uit de Financiële verordening zijn het uitgangspunt. Hiervan kan gemotiveerd bij raadsbesluit worden afgeweken.

2 Investeren en activeren

2.1 Investerings en vaste activa

Een investering is een uitgave waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Investerings worden geactiveerd en gedurende de gebruiksduur door middel van afschrijvingen ten laste van de exploitatie gebracht.

Ook uitgaven aan een bestaand actief kunnen als investering worden aangemerkt. Daarvan is sprake wanneer de uitgaven leiden tot:

- een wezenlijke kwaliteitsverbetering;
- een verlenging van de gebruiksduur;
- een uitbreiding van de capaciteit; of

- een aanpassing aan wet- en regelgeving die de waarde of gebruiksduur van het actief beïnvloedt.

Uitgaven die uitsluitend zijn gericht op het behoud van de bestaande kwaliteit en gebruiksduur worden aangemerkt als onderhoud en niet geactiveerd.

2.2 Activeringsgrens

Activa met een verkrijgings- of vervaardigingsprijs van minder dan € 20.000 worden niet geactiveerd en komen rechtstreeks ten laste van de exploitatie.

Gronden en terreinen worden ongeacht de omvang altijd geactiveerd. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Samenhangende uitgaven die gezamenlijk één investering vormen, worden voor de toepassing van de activeringsgrens als één geheel beschouwd. Investerings worden niet gesplitst met als doel onder de activeringsgrens te blijven.

2.3 Kosten die onderdeel zijn van de investering

Een investering wordt geactiveerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Tot de verkrijgings- of vervaardigingsprijs behoren de kosten die rechtstreeks noodzakelijk zijn om het actief te verwerven, te vervaardigen en gebruiksklaar te maken. Hieronder vallen onder meer:

- aankoop- en bouwkosten;
- ontwerp-, advies- en voorbereidingskosten;
- rechtstreeks aan de investering toe te rekenen kosten van toezicht en begeleiding;
- rechtstreeks aan de investering toe te rekenen eigen uren;
- overige rechtstreeks toerekenbare bijkomende kosten.

Kostprijsverhogende btw maakt, voor zover deze niet compensabel of verrekenbaar is, onderdeel uit van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Bijdragen van derden die in directe relatie staan tot het actief worden in mindering gebracht op het te activeren bedrag. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven.

Eigen dekkingsmiddelen, waaronder reserves, worden niet in mindering gebracht op het te activeren bedrag. Een bestemmingsreserve kan uitsluitend worden ingezet ter dekking van de uit de investering voortvloeiende afschrijvingslasten.

2.4 Onderzoek en ontwikkeling

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden geactiveerd indien aan de daarvoor geldende voorwaarden wordt voldaan. Het voornemen om het actief daadwerkelijk te realiseren moet voldoende concreet en uitvoerbaar zijn en de aan het actief toe te rekenen kosten moeten betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in maximaal vijf jaar afgeschreven.

2.5 Onderhoud

Kosten van regulier en groot onderhoud worden niet geactiveerd. Deze kosten komen ten laste van de exploitatie of, indien daarvoor een voorziening is gevormd, ten laste van de betreffende onderhoudsvoorziening.

Kosten van renovatie, reconstructie of vervanging worden wel geactiveerd indien sprake is van een investering zoals bedoeld in paragraaf 2.1.

Kosten van achterstallig onderhoud worden niet geactiveerd.

2.6 Investeringskredieten

Investerings worden uitgevoerd binnen een door de gemeenteraad geautoriseerd investeringskrediet.

Het investeringsvoorstel bevat in ieder geval:

- het doel en de aard van de investering;
- het benodigde investeringskrediet;
- eventuele bijdragen van derden;
- eventuele dekking van de afschrijvingslasten uit een reserve;
- bij afwijking van de Financiële verordening: de voorgestelde afschrijvingstermijn en de daaruit voortvloeiende jaarlijkse afschrijvingslast.

Voor investeringen waarvan het investeringskrediet niet bij de begroting is geautoriseerd, wordt voorafgaand aan het aangaan van verplichtingen een afzonderlijk voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd.

3 Waardering

3.1 Verkrijgings- en vervaardigingsprijs

Vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs bestaat uit de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging van het actief kunnen worden toegerekend.

Bijdragen van derden, die in directe relatie staan tot het actief, worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

3.2 Restwaarde

Bij het bepalen van de afschrijvingslast wordt in beginsel uitgegaan van een restwaarde van nihil.

Alleen wanneer bij aanvang van de investering redelijkerwijs aannemelijk is dat aan het einde van de gebruiksduur sprake is van een materiële restwaarde, kan hiervan bij raadsbesluit worden afgeweken.

Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

3.3 Duurzame waardevermindering

Indien sprake is van een duurzame waardevermindering wordt de boekwaarde aangepast overeenkomstig de geldende verslaggevingsregels.

Een duurzame waardevermindering kan onder meer het gevolg zijn van schade, een gewijzigde bestemming of functie of een wezenlijk kortere resterende gebruiksduur.

Een noodzakelijke afwaardering komt ten laste van de exploitatie.

3.4 Desinvesteringen

Bij verkoop of buitengebruikstelling van een actief wordt de resterende boekwaarde afgeboekt.

Het verschil tussen de verkoopopbrengst en de resterende boekwaarde wordt als boekwinst of boekverlies in de exploitatie verantwoord. Een boekwinst wordt niet in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van een vervangend of nieuw actief.

4 Afschrijving

4.1 Afschrijvingsmethode

Vaste activa worden in beginsel lineair afgeschreven. Hierdoor is de jaarlijkse afschrijvingslast gedurende de gebruiksduur gelijk.

In bijzondere gevallen kan de gemeenteraad gemotiveerd besluiten een andere afschrijvingsmethode toe te passen.

4.2 Startmoment afschrijving

De afschrijving start op 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin het actief is aangeschaft, gereedgekomen of in gebruik is genomen.

Bij een investering die over meerdere jaren wordt gerealiseerd, wordt niet afgeschreven zolang het actief nog niet gereed of in gebruik is.

4.3 Afschrijvingstermijnen

De afschrijvingstermijnen zoals opgenomen in de meest recente Financiële verordening gemeente Mook en Middelaar vormen het uitgangspunt.

De afschrijvingstermijn wordt bepaald aan de hand van de verwachte technische en economische gebruiksduur van het actief. Indien de technische en economische gebruiksduur van elkaar verschillen, wordt uitgegaan van de kortste van beide.

Van de in de Financiële verordening opgenomen afschrijvingstermijnen kan gemotiveerd worden afgeweken indien de aard of verwachte gebruiksduur van een specifieke investering daartoe aanleiding geeft. De afwijkende afschrijvingstermijn wordt door de gemeenteraad vastgesteld bij de besluitvorming over de investering.

4.4 Componentenbenadering

De gemeente Mook en Middelaar past de componentenbenadering niet toe.

Een investering wordt als één actief geactiveerd en afgeschreven volgens één afschrijvingstermijn. Indien binnen een project sprake is van afzonderlijke activa met ieder een eigen gebruiksduur, worden deze afzonderlijk geactiveerd en afgeschreven volgens de voor het betreffende actief geldende afschrijvingstermijn.

Uitgaven voor de vervanging van onderdelen van een bestaand actief worden als onderhoud verwerkt, tenzij de vervanging zelfstandig voldoet aan de criteria voor een investering.

5 Rentebeleid

5.1 Rentetoerekening aan vaste activa

Aan vaste activa wordt geen rente toegerekend. Het rentepercentage voor de rentetoerekening aan vaste activa bedraagt 0%.

De aan de taakvelden toegerekende kapitaallasten van vaste activa bestaan daardoor uit de afschrijvingslasten.

5.2 Rentelasten financiering

Werkelijke rentelasten uit aangetrokken financiering worden centraal verantwoord op taakveld 0.5 Treasury.

Deze rentelasten worden niet via een renteomslag toegerekend aan afzonderlijke vaste activa of taakvelden. Het aantrekken van nieuwe leningen leidt daarmee niet automatisch tot een wijziging van de rentetoerekening aan vaste activa.

Bij de kostprijsberekening van rechten en heffingen (zoals de riool- en afvalstoffenheffing) wordt overeenkomstig de Financiële verordening rekening gehouden met rente over de financiering van de betreffende activa.

6 Beheer en verantwoording

6.1 Autorisatie investeringskredieten

De gemeenteraad autoriseert investeringskredieten bij het vaststellen van de begroting. De raad kan bij de begrotingsbehandeling aangeven voor welke nieuwe investeringen hij op een later moment een afzonderlijk voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen.

Voor investeringen waarvan het krediet niet bij de begroting is geautoriseerd, wordt voorafgaand aan het aangaan van verplichtingen een afzonderlijk investeringsvoorstel aan de gemeenteraad voorgelegd.

6.2 Looptijd en afsluiten investeringskredieten

Investeringskredieten worden na afronding van de investering zo spoedig mogelijk administratief afgesloten.

Een investeringskrediet wordt in beginsel binnen twee jaar na autorisatie tot uitvoering gebracht. Wanneer een krediet na deze periode niet of niet volledig is benut, wordt beoordeeld of het krediet nog noodzakelijk is.

Niet-benutte investeringskredieten worden aan de gemeenteraad ter intrekking voorgelegd via een tussentijdse rapportage (Zomer- of Eindejaarsrapportage) of via de jaarstukken. Een krediet kan worden gehandhaafd indien sprake is van een concrete planning, reeds aangegane verplichtingen of een andere gemotiveerde reden om de investering alsnog uit te voeren.

6.3 Kredietoverschrijdingen en -onderschrijdingen

De uitvoering van investeringskredieten wordt gedurende het jaar gevolgd.

Verwachte overschrijdingen en relevante onderschrijdingen worden gemeld via de Zomerrapportage en Eindejaarsrapportage. Indien noodzakelijk wordt daarbij een voorstel tot wijziging van het investeringskrediet aan de gemeenteraad voorgelegd.

Bij de jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over de gerealiseerde uitgaven en inkomsten ten opzichte van de door de gemeenteraad geautoriseerde investeringskredieten. Kredietoverschrijdingen worden daarbij tevens betrokken bij de beoordeling van de rechtmatigheidsverantwoording.

Na afronding van een investering vervalt het niet-benodigde deel van het krediet.